ARCTIA

Yritysvastuu 2022

Sisältö

Johdanto 3
Vuosi 2022 lukuina 4
Toimitusjohtajan katsaus 6

Toimintamme vaikuttavuus 7
Asiakastyytyväisyys 6
Tuoteturvallisuus 8
Sidosryhmäyhteistyö 9
Uudet tuotteet ja palvelut 9

Yritysvastuun tavoitteet ja johtaminen 12
Yritysvastuuta ohjaavat toimintaperiaatteet 12
Tavoitteet 12
Yritysvastuun johtaminen 13
Vastuut ja roolit 13

Vastuullinen toimintatapa 15
Arctian eettiset periaatteet (Code of Conduct) 15
Riskienhallinta ja yritysvastuuriskit 15

Taloudellinen vastuu 16
Taloudelliset tunnusluvut 16
Taloudelliset rahavirrat sidosryhmille 17
Arctia veronmaksajana 17
Yleishyödylliset tuet ja sponsorointi 17

Sosiaalinen vastuu 18
Uudelleenjärjestelyt ja irtisanomiset 18
Henkilöstötunnusluvut 19
Työehtosopimukset 19
Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus 20
Osaamisen kehittäminen 20
Tavoitteista tekoihin 20
Työtyytyväisyys 21
Työterveys ja turvallisuus 21
Toimittajat ja alihankkijat 22

Ympäristövastuu 23
Ympäristöohjelman tavoitteet 23
Arctian toiminnan vaikuttavuus - Vihreä kädenjälki 23
Toiminnan ympäristövaikutukset 24
Varautuminen ympäristöriskeihin 24
Ympäristöinvestoinnit 24

Ympäristöraportti 25

Raportointi- ja laskentaperiaatteet 27

Vuosikertomus

Arctia-konsernin vuosikertomus 2022 koostuu vuosikatsauksesta, hallinnointi- ja palkitsemisselvityksestä, yritysvastuuraportista ja tilinpäätöksestä. Raportit julkaistaan yhtiön verkkosivuilla www.arctia.fi

VUOSIKATSAUS

HALLINNOINTI- JA PALKITSEMISSELVITYS

YRITYSVASTUU-RAPORTTI

TILINPÄÄTÖS

Luotettavaa palvelua haastavissa olosuhteissa

Arctia mahdollistaa turvallisen, sujuvan ja ympäristöystävällisen vesiliikenteen.

Konsernin liiketoiminta-alueet ovat jäänmurto, väylänhoito ja merenmittaus. Näiden perusliiketoimintojen sisältä löytyy lisäksi mittava määrä kokemusta ja osaamista muun muassa öljyntorjunnasta, vesirakentamisesta, putken- ja kaapelinlaskusta, hinaustehtävistä ja muoviputkiviittojen ja poijujen valmistamisesta.

Arctia Oy on 100 % valtion omistama.

Vuosi 2022 lukuina

Liikevaihto M€

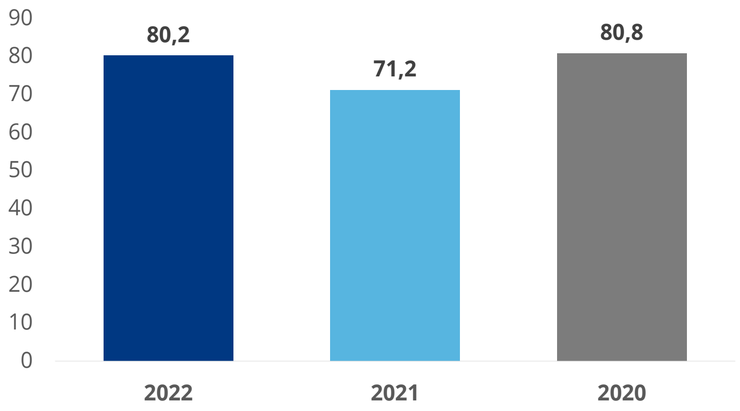

80,2 71,2 80,8

Investoinnit M€

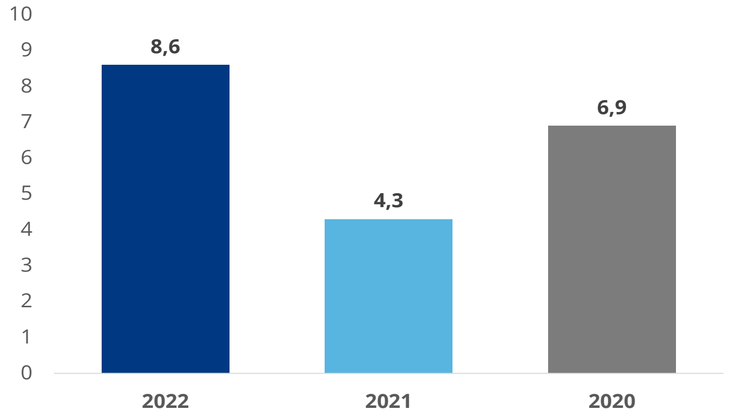

8,6 4,3 6,9

Tilikauden tulos M€

1,2 -0,5 0,9

Liikevoitto M€

2,9 0,2 2,4

Sijoitetun pääoman tuotto-%

1,1 0,1 0,9

Henkilöstö vuonna 2022

Henkilöstö yhteensä

419 415 427

Merihenkilöstö

241 229 218

Maahenkilöstö

178 186 209

2022 | 2021 | 2020

Henkilöstö liiketoiminnoittain

Jäänmurto

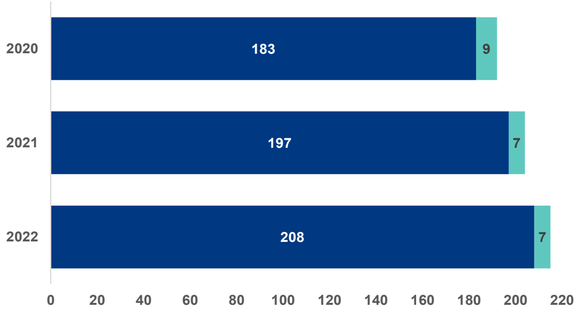

Väylänhoito

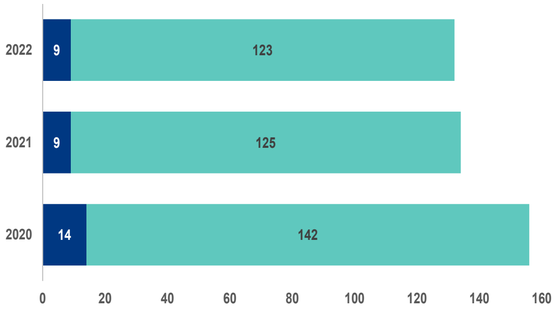

Merenmittaus

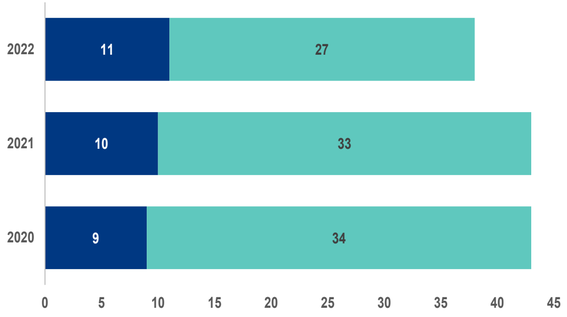

Arctia Karhu

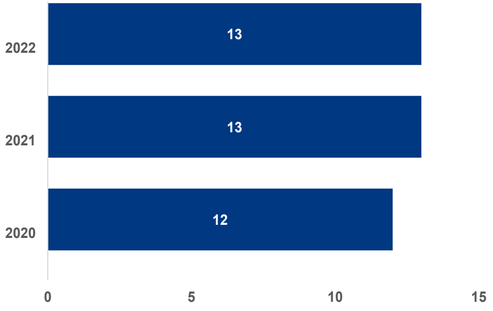

Hallinto

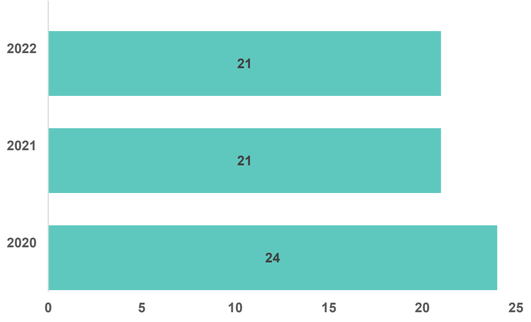

Merihenkilöstö | Maahenkilöstö

Toimitusjohtajan katsaus

Vastuullisuus osaksi arkea

Arctian tehtävä on mahdollistaa turvallinen, sujuva ja ympäristöystävällinen vesiliikenne ympäri vuoden. Missiomme on selkeä ja konkreettisesti läsnä arctialaisten päivittäisessä työssä. Vastuullisen toiminnan merkitys on helppo ymmärtää, sillä työmme vaikuttaa koko Suomen merilogistiikan turvalliseen sujuvuuteen. Lisäksi operatiivinen toimintamme tapahtuu lähellä luontoa, haavoittuvassa ja arvokkaassa ympäristössä.

Vuonna 2022 yritysvastuun jalkauttamista jatkettiin kaikilla vastuullisuuden (ESG) osa-alueilla strategian mukaisesti. Laajasta kokonaisuudesta mainittakoon onnistunut uusiutuvan polttoaineen kokeilu merenmittauksessa, jonka perusteella käyttöä tullaan laajentamaan merkittävästi 2023. Muoviputkiviittojen kierrättämiseen tarvittavat investoinnit valmistuivat ja toiminta käynnistyi. Jäänmurtajien ajonaikaisen päästöjen vähentämiseen tähtäävää ohjelmaa edistettiin. Arctian huoltovarmuuskriittinen rooli korostui entisestään geopoliittisessa tilanteessa, johon on reagoitu lisäämällä varautumista.

Arctialla on jäänmurron, väylänhoidon ja merenmittauksen palveluillaan merkittävä rooli vesiliikenteen mahdollistajana niin suomalaisilla kuin kansainvälisilläkin vesialueilla. Olemme sitoutuneet tekemään arvokasta työtämme entistä vastuullisemmin. Vastuutyöllämme tahdomme osaltamme olla vaikuttamassa meitä kaikkia ympäröivään yhteiskuntaan.

Maunu Visuri
toimitusjohtaja

Toimintamme vaikuttavuus

Varmistamme yhdessä sidosryhmiemme kanssa suomalaisen yhteiskunnan ympärivuotista toimivuutta.

Jäänmurron, väylänhoidon ja merenmittauksen palveluilla on turvattu ja sujuvoitettu jo yli 140 vuoden ajan Suomen meritse kulkeva ulkomaankauppa. Lähes 90 prosenttia Suomen viennistä ja tuonnista kulkee meriteitse. Takaamme yhdessä sidosryhmien kanssa suomalaisen yhteiskunnan ympärivuotisen toimivuuden ja jatkamme merenkulun infrastruktuurin kehittämistä vastaamaan tulevaisuuden tarpeita.

Turvallinen vesiliikenne on monen tekijän summa. Väylän turvallisuus alkaa jo merenmittaustiedon laadusta ja väyläsuunnittelusta, jatkuu väylän rakentamisessa, viitoituksessa ja väylänhoidossa sekä vaatii talvisin jäänmurtoa. Toimiva logistiikka varmistaa alueen kilpailukyvyn säilymisen ja vähäpäästöinen vesiliikenne ratkaisee osaltaan logistiikan ympäristövaikutuksia.

Alueellinen läsnäolo ja henkilöstömme vesialueiden paikallistuntemus ovat vahvuuksiamme. Palvelemme paikallisesti asiakkaitamme rannikolla ja sisävesillä yli 20 toimipisteellä.

Oman tuotekehityksemme lisäksi panostamme suomalaisen merenkulun tulevaisuuteen tutkimusyhteistyöllä ammattikorkeakoulujen, yliopistojen ja muiden organisaatioiden kanssa.

Olemme mukana Suomen Varustamot ry:n ja yhdeksän merenkulkuoppilaitoksen yhteistyönä perustaman Harjoittelumyllyn toiminnassa, joka koordinoi ja edistää harjoittelupaikkojen tehokasta käyttöä aluksilla.

Arctian toiminnan vaikuttavuuden ollessa merkittävästi omaa kokoamme suurempi, on luonnollista, että valtio on asettanut osaan toiminnastamme strategisia intressejä.

Arctian visiona on olla asiakkailleen *Eniten lisäarvoa tuottava kumppani*. Lisäarvoa tuottavan työn ja tuotteiden lisäksi tätä voi arvioida asiakastyytyväisyyden ja tuoteturvallisuuden kautta.

Arctian pääkonttori, Helsingin väyläasema ja konventionaalisten jäänmurtajien tukikohta sijaitsee Helsingin Katajanokalla. Monitoimimurtajien Fennican ja Nordican kotisatama on Kotka ja Arctia Karhu Oy:n kotipaikka on Kemi. Arctia Meritaito Oy:n palvelut kattavat rannikon ja sisävedet.

ASIAKASTYYTYVÄISYYS

Arctian merkittävin asiakas on Väylävirasto, joka ylläpitää ja kehittää valtaosaa Suomen vesiväylistä ja kanavista ja vastaa talvimerenkulun järjestämisestä. Väylävirasto hankkii palvelut pääasiassa urakkakokonaisuuksin julkisella hankintamenettelyllä.

Jäänmurto

Suomen teollisuuden ja kauppamerenkulun talviliikenteen turvaavassa talviliikennejärjestelmässä tarvitaan useiden toimijoiden tiivistä yhteistyötä. Väylävirasto ja Liikenteen turvallisuusvirasto Traficom toimivat järjestelmän viranomaistahoina ja valvovat sen toimivuutta. Väylävirasto tilaa jäänmurron ja määrittelee kauppa-aluksille avustusrajoitukset ja erivapaudet. Traficom valvoo muun muassa kansallisten satamatarkastusten avulla, että alukset ja niiden miehistöt täyttävät jääluokka- ja viranomaisvaatimukset. Tämän lisäksi järjestelmän toimivuus edellyttää säännöllistä yhteydenpitoa luotsien, satamien, rahtaajien, varustamoiden ja muiden toimijoiden kesken.

Talvikautena 2021/2022 jäänmurrolle asetetut laatutavoitteet laivojen keskimääräisestä odotusajasta ja ilman odotusta läpi menneiden osuudesta täyttyivät.

Väylänhoito
Tuotamme väylänhoidon palveluja merialueilla ja sisävesillä. Palvelutarjontaan kuuluu lisäksi vesirakentaminen, kanavien käyttö ja kunnossapito, viittojen ja poijujen valmistus, digitaaliset turvalaitteet ja tuotteet sekä jälkiöljyntorjunta. Väylänhoidon asiakkaita ovat Väyläviraston lisäksi muun muassa satamat, kaupungit ja kunnat ja muut väylänpitäjät.

Kullekin väylänhoitourakalle on asetettu urakkakohtaisia tavoitteita, joita ovat esimerkiksi kelluvien turvalaitteiden sijaintitarkastukset sovitussa vasteajassa. Tavoitteiden toteutumista seurataan aktiivisesti yhdessä Väyläviraston kanssa.

Vuonna 2022 sijaintitarkastukset suoritettiin sovituissa vasteajoissa ja väylänhoidon NPS oli 60. NPS mittaus toteutettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2022 ja tulokset ylittivät ennakko-oletukset.

Merenmittaus
Merenmittaus tuottaa muun muassa merikartoitusta sekä vesirakenteiden ja kaapeli- ja putkireittien suunnittelua, rakentamista ja ylläpitoa palvelevia mittauksia. Merikartoitusta palvelevien mittauksien laatu- ja pätevyysvaatimukset on määritelty kansanvälisen merikartoitusjärjestön IHO:n julkaisemissa standardeissa (IHO S-44 ed.6) ja sen kansallisissa soveltamisohjeissa (Suomessa FIS44/2021). Näitä standardeja sovelletaan soveltuvin osin myös muissa merenmittauksissa. Näiden vaatimusten lisäksi projekteille asetetaan aikatauluihin, työturvallisuuteen, laatuun, aluksiin, henkilöstöön, työoloihin, ympäristöön ja tietoturvallisuuteen sekä vastuullisuuteen liittyviä vähimmäisvaatimuksia ja tavoitteita.

Vuonna 2022 merenmittauksen NPS oli 55. NPS mittaus toteutettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2022 ja tulokset ylittivät ennakko-oletukset.

TUOTETURVALLISUUS

Palveluiden turvallisuus
Merenkulun ja vesiliikenteen turvallisuus on yksi olennaisimmista näkökulmista kaikissa liiketoiminnoissamme. Oman toimintamme osalta tätä hallinnoidaan ja kehitetään osana varustamoidemme ja alustemme turvallisuusjohtamisjärjestelmiä. Arctian tytäryhtiöllä Arctia Meritaidolla on lisäksi käytössään ISO 9001 -laatu, ISO 14001 -ympäristö ja ISO 45001 -työterveys- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmät.

Viittatehtaan tuotteiden turvallisuus
Arctian tuotteita ovat merenkulun turvalaitteet, muoviputkiviitat ja -poijut, joita on valmistettu Viittatehtaalla Joensuussa jo yli 40 vuotta. Tälläkin hetkellä Suomen väylillä on noin 27 000 kappaletta Arctian valmistamaa viittaa ja poijua.

Viittojen ja poijujen vuosituotanto on noin 1 500 kappaletta. Viittatuotannon lähtökohtana on alusta lähtien ollut helppohoitoinen, myös talviolosuhteita kestävä ja edullinen rakenne.

Olemme maailman ainoa haasteellisiin jääolosuhteisiin muoviputkiviittoja valmistava yritys, ja tuotteitamme on viety yli kahteenkymmeneen maahan ja erityisesti sinne, missä vaaditaan jäänkestävyyttä.

Viitoissa ja poijuissa on CE-merkintä ja niitä valmistetaan IALA:n määrittelemistä tyypeistä. Teemme jatkuvaa kehitystyötä viittojen käsiteltävyyteen ja turvallisen käytön mahdollistamiseen. Suunnittelemme ja valmistamme viitat omana työnämme, joka yhdessä jatkuvan tuotekehityksen kanssa mahdollistaa myös räätälöidyt ratkaisut asiakkaidemme yksilöllisiin tarpeisiin.

Viittatehtaan valmistamien viittojen ja poijujen materiaalina käytetään HD- ja MD-polyeteeniä ja polystyreeniä, jotka ovat materiaaleina kierrätettävissä. Viitan varustukseen kuuluvat teräksiset painolevyt ja kiinnityspiste, nostokorvat, heijastimet, alumiiniset tutkaheijastimet sekä valolaitteet ja patterit koteloineen.

Osana digitalisaation edistämistä Arctian kehittämät kaukovalvottavat ja -hallittavat viitat ja poijut lisäävät väylien turvallisuutta ja vähentävät ympäristökuormitusta.

SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Vesillä liikkumisen sujuvuuden ja turvallisuuden varmistaminen on monien tahojen yhteistyötä. Teemme sidosryhmäyhteistyötä oman henkilöstömme lisäksi asiakkaiden, varustamoiden, viranomaisten, satamien, rahdinantajien, elinkeinoelämän, tutkimusorganisaatioiden, koulutuslaitosten sekä muiden meriklusterin toimijoiden kanssa. Ulkomailla sidosryhmiämme ovat asiakkaiden lisäksi muun muassa viranomaiset, merenkulun toimijat, kansalaisjärjestöt ja tutkimusorganisaatiot. Sidosryhmät, heidän odotuksensa sekä se miten niihin vastaamme, on listattu taulukossa 1. Arctia on jäsenenä seuraavissa järjestöissä ja edunvalvontaorganisaatioissa:

- Suomen Varustamot ry
- Palvelualojen työnantajat Palta ry
- Meriliitto ry
- Meriturvallisuuden ja -liikenteen tutkimusyhdistys ry (Merikotka)
- Harjoittelumylly ry
- Vesitieyhdistys ry
- Suomen Tuulivoimayhdistys ry
- IALA:n yritysjäsenyys (International Association of Marine Aids to Navigation and Lighthouse Authorities)

UUDET PALVELUT JA TUOTTEET

Kesäkuussa 2022 päättyi Arctian koordinoima Älykäs meri -hanke (Intelligent Sea), jossa Arctian lisäksi projektipartnereina olivat Tukholman satama ja Naantalin satama. Älykäs meri oli kolmivuotinen hanke, jonka tarkoituksena oli kehittää kestävän kehityksen näkökulmasta älykkäitä digitalisaatioratkaisuja merelle, satamiin sekä väylien käyttäjille. Euroopan komissio oli myöntänyt hankkeelle CEF-rahoitusta. Hankkeessa saatiin positiivisia tuloksia energiaratkaisujen teknisessä toimivuudessa ladattavien litiumakkujen ja aurinkokennojen, polttokenno varavoimalähteen ja turvalaitteiden kaukovalvonnan ja -hallinnan suhteen.

Arctian sisäisistä hankkeista voi mainita merituulipuistomarkkinan tarjoamien liiketoimintamahdollisuuksien selvittämisen kaikille Arctian liiketoiminnoille.

Sidosryhmät ja odotukset

SIDOSRYHMÄT	ODOTUKSET	MITEN VASTAAMME ODOTUKSIIN	VIESTINTÄKANAVA
Omistaja	• Vakaa taloudellinen tulos • Strategisten intressien toteuttaminen • Vastuullinen toiminta • Kyvykkyys strategisten, taloudellisten ja operatiivisten sekä ympäristöriskien hallintaan	• Toiminnan strategia ja visio • Avoin viestintä omistajan suuntaan • Toiminnan regulaation seuranta ja vaatimustenmukaisuuden varmistaminen	• Säännöllinen raportointi • Omistajatapaamiset • Yhtiökokoukset
Oma henkilöstö	• Vastuullisuus ja tasavertainen kohtelu • Pitkäjänteistä ja hyvää henkilöstöpolitiikkaa • Työhyvinvointia ja -turvallisuutta ylläpitäviä ja kehittäviä toimenpiteitä • Koulutus- ja kehittymismahdollisuudet • Kannustava palkitseminen • Organisaation avoimuus	• Työturvallisuuden jatkuva kehittäminen • Palkitsemisen kehittäminen • Koulutukset • Avoin viestintä • Johtamisen ja esimiestyön laadun kehittäminen • Arctian Code of Conduct	• Jokapäiväinen työskentely ja kommunikointi • Tulos- ja kehityskeskustelut • Säännöllinen henkilöstötutkimus • Sisäiset koulutusohjelmat ja perehdytystilaisuudet • Intranet ja Viva Engage, Arctia News
Asiakkaat	• Korkealaatuiset, luotettavat ja vastuulliset ratkaisut, tuotteet ja palvelut • Asiakastarpeiden ymmärtäminen ja hyvä asiakasyhteistyö • Hyvä projektinjohtaminen • Toimintavarmuus ja toiminnan läpinäkyvyys	• Laadun varmistaminen sisäisillä prosesseilla ja auditoinneilla • Käytämme ulkopuolisia (objektiivisia) auditointeja ja sertifikaatteja (esim. ISO 9001) • Työntekijöiden ammattitaidon ja osaamisen kehittäminen	• Henkilökohtaiset tapaamiset • Uutiskirjeet, verkkosivut, webinaarit • Markkinointiviestintä • Asiakastyytyväisyyskyselyt ja -palaute • Tarjouspyynnöt ja sopimukset • Messut ja muut tapahtumat

Sidosryhmät ja odotukset

SIDOSRYHMÄT	ODOTUKSET	MITEN VASTAAMME ODOTUKSIIN	VIESTINTÄKANAVA
Yhteistyökumppanit	• Toiminnan vastuullisuus • Toimintavarmuus ja yhteistyön jatkuvuus • Toiminnan vaatimustenmukaisuus	• Luotettava yhteistyö • Selkeät ohjeet ja prosessit • Toimittajavaatimukset (Tilaajavastuuselvitykset) • Auditoinnit	• Tapaamiset ja suorat kontaktit • Toimittaja-auditoinnit
Kaupungit, kunnat ja julkishallinto	• Toiminnan läpinäkyvyys ja haitallisten vaikutusten minimoiminen • Työllistäminen • Verojen maksaminen • Ympäristötavoitteiden asettaminen, mittaaminen ja seuranta	• Yhteistyö viranomaisten kanssa • Nimetyt yhteyshenkilöt • Avoin ja oikea-aikainen viestintä • Lakien ja säädösten noudattaminen • Toiminnan vaatimustenmukaisuus	• Verkkosivut • Yhteistyökokoukset ja -työryhmät • Raportointi • Suorat kontaktit • Auditoinnit
Muut sidosryhmät (paikalliset yhteisöt, järjestöt, oppilaitokset, media)	• Oikea-aikainen ja avoin tiedonkulku • Erilaiset yhteistyötapaamiset • Paikallistuntemus ja alueellisen toiminnan ymmärtäminen tukeminen ja kehittäminen • Ympäristötavoitteiden asettaminen, mittaaminen ja seuranta	• Yhteistyökokoukset, yhteiset työryhmät, nimetyt yhteyshenkilöt • Aktiivinen osallistuminen järjestöjen toimintaan • Puheenvuorot seminaareissa ja tapahtumissa • Avoin ja ajankohtainen viestintä projektien lähiympäristölle	• Seminaarit ja tapahtumat • Ulkoinen viestintä • Sosiaalinen media • Keskustelutilaisuudet

Yritysvastuun tavoitteet ja johtaminen

Olennaisuus luo perustan vastuullisuustavoitteillemme.

YRITYSVASTUUTA OHJAAVAT TOIMINTAPERIAATTEET

Yritysvastuun ja sen raportoinnin lähtökohta perustuu olennaisiksi tunnistamiimme asioihin ja valtion omistajapolitiikkaa koskevaan valtioneuvoston periaatepäätökseen (VNK/8.4.2020).

TAVOITTEET

Arctian vastuullisuus tiivistyy yhdeksään olennaiseen teemaan (kuva 1), jotka perustuvat sidosryhmien kanssa tehtyyn olennaisuusanalyysiin. Teemoille asetetaan vuosittain mitattavat tavoitteet ja näitä johdetaan osana liiketoimintaa.

Talvimerenkulun turvaaminen ja jäänmurron toimivuus	**Varmuus merenmittauksen toteutumisesta kaikissa oloissa asiakkaan vaatimukset täyttäen**	**Väylänpidon velvoitteiden mukainen toteuttaminen sekä älykkään väyläinfran kehitystyö**
Pitkäjänteinen kannattavuus	**Kustannustehokkuus**	**Toimintavarmuus ja toiminnan kehittäminen**
Turvallisuus ja tietoturvallisuus/tiedon turvaaminen (Katakri)	**Osaava, sitoutunut henkilöstö ja onnistuminen henkilöstöresurssien kohdentamisessa**	**Kestävän meriliikenteen tukeminen ja oman toiminnan ympäristövastuullisuus**

Kuva 1. Arctian yritysvastuun olennaiset tavoitteet.

Tavoitteista on syytä nostaa esille valtion asettamat strategiset intressit: tehtävänämme on varmistaa Suomen elinkeinoelämän kuljetustarpeita palveleva talvimerenkulku ja tuottaa merivoimien varautumiseen ja valmiuteen liittyvät merenmittauspalvelut kaikissa oloissa. Vaikuttavuutensa kautta näiden strategisen intressin tehtävien hoitaminen on vastuullisuutemme ydin.

Talvimerenkulun turvaaminen ja jäänmurron toimivuus
Arctia turvaa talvimerenkulun sujuvuuden. Jäänmurtajiemme lukumäärä, leveys ja koneteho määrittävät viime kädessä sen, millaisella aluskalustolla Suomen satamiin voi talviaikoina liikennöidä ja millaisia jäärajoituksia on tarpeen asettaa liikenteen sujuvuuden takaamiseksi.

Jäänmurtajien käyttöaste ja operointi riippuvat talven kovuuden (jään määrä, tuulet, sohjot, ahtaumat ja puristus) lisäksi siitä, kuinka hyvin kauppa-alukset pärjäävät jäissä itsenäisesti ja missä määrin avustettuina tai hinattuina. Jäänmurtajien operointiin vaikuttaa myös se, kuinka tehokkaasti muut sidosryhmät, kuten satamat toimivat ja kuinka luotettavasti ne toimittavat tietoa aikatauluistaan.

Varmuus merenmittauksen toteutumisesta kaikissa oloissa asiakkaan vaatimukset täyttäen
Varmistamme merikartoitusviranomaisille ja muille asiakkaille laadukkaan ja luotettavan merenmittauksen. Sidosryhmille tärkeintä on oikea-aikainen, tarkka ja luotettava tieto vesialueista.

Väylänpidon velvoitteiden mukainen toteutuminen sekä älykkään väyläinfran kehitystyö
Vastaamme urakka-alueillamme Suomen vesiväylien hoidosta väyläpidon laatuvaatimukset täyttäen. Väyläinfrastruktuuria kehitetään digitalisaatiota hyödyntäen. Öljyntorjuntavalmius ja öljyn jälkitorjunta ovat osa väylänhoitoa ja merenkulun ympäristöriskien hallintaa.

Pitkäjänteinen kannattavuus
Yhtiön kannattavuuden jatkuva parantaminen on yksi tärkeimmistä tavoitteistamme, sillä tämä mahdollistaa pitkäjänteisen kehitystyön ja investoinnit.

Kustannustehokkuus
Haluamme olla oman segmenttimme kilpailukykyisin.

Toimintavarmuus ja toiminnan kehittäminen
Osana Suomen huoltovarmuutta toimintavarmuus on yksi olennaisin osa strategisten intressien hoitamisessa.

Turvallisuus, tietoturvallisuus ja tiedon turvaaminen
Palveluiden ja tuotteiden, kuten viittojen ja hinausten, avustusten ja sulutusten, tulee olla turvallisia. Tämä koskee myös itse infrastruktuuria, sillä väylien on oltava turvallisia kulkea. Merenmittauksessa kerätty tietoaines tulee käsitellä ja säilyttää tietoturvallisesti. Henkilöstön ja toimittajien työturvallisuus on merkittävässä roolissa haastavassa toimintaympäristössä.

Osaava ja sitoutunut henkilöstö ja resurssien oikea kohdentaminen
Arctia toimii monilta osin kapeilla erikoissegmenteillä. Meidän tulee varmistaa pitkäjänteisesti riittävästi osaavia ja sitoutuneita työntekijöitä.

Kestävän meriliikenteen tukeminen ja oman toiminnan ympäristövaikutukset
Merikuljetus on ympäristöystävällisin kuljetusmuoto, eikä sille ole korvaavaa vaihtoehtoista liikennemuotoa. Isossa kuvassa Arctian roolissa tärkeintä on ympäristöystävällisen vesiliikenteen tukeminen ja mahdollistaminen. Lisäksi pyrimme jatkuvasti parantamaan ja kehittämään omien ympäristövaikutustemme hallintaa ja pienentämään ympäristökuormitusta.

YRITYSVASTUUN JOHTAMINEN

Olennaista yritysvastuun johtamisessa on sen aito jalkauttaminen osaksi kaikkien arctialaisten työtä. Jokainen työntekijä voi omalta osaltaan vaikuttaa yritysvastuun kehittämiseen. Yritysvastuukokonaisuuden etenemisestä ovat ensisijaisesti vastuussa hallitus, toimitusjohtaja ja johtoryhmä. Yritysvastuu on integroituna yhtiön operatiiviseen toimintaan, johtamiseen, strategiaan, tavoitteisiin, poliitikoihin ja ohjeistuksiin. Yritysvastuun tavoitteiden mittaaminen on osa konsernin ja liiketoimintojen omaa mittarointia.

VASTUUT JA ROOLIT

Omistaja
- Linjaukset ja vaatimukset ylätasolla omistajapoliittisessa periaatepäätöksessä.
- Seuranta pääasiassa yhtiökokouksissa ja yhtiön raporttien perusteella.

Hallitus
- Vastaa siitä, että vastuullisuus on osa strategiaa ja riskienhallintaa.
- Hyväksyy tavoitteet ja seuraa toteutumista.

Toimitusjohtaja ja johtoryhmä
- Yritysvastuutyön koordinointi, kehitys ja raportointi hallituksen ohjeistuksen mukaisesti.
- Työkaluina ovat yritysvastuun vaatimuksien, politiikkojen ja ohjeiden seuranta, tavoitteiden asettaminen ja seuranta, kehityshankkeiden ohjaaminen ja seuranta, sidosryhmätyö ja olennaisuustarkastelu.

Yritysvastuu raportoinnissa ja työstämisessä noudatetaan pääsääntöisesti seuraavaa kaavaa:
- vuosittain kooste yhtiökokoukseen
- vuosittain julkinen yritysvastuuraportti
- tavoitteet ovat osana strategiaprosessia ja vastuullisuustavoitteet osa palkitsemisjärjestelmää
- neljännesvuosittain hallitukselle yritysvastuuraportti
- jokaiseen johtoryhmän kokoukseen yritysvastuun ajankohtaiset asiat
- sidosryhmien odotukset ja olennaisuustarkastelu vähintään kerran kolmessa vuodessa.

ARCTIAN TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS JA VASTUULLISUUDEN OSA-ALUEET

VAIKUTTAVUUS
- Rooli yhteiskunnassa
- Strategisen intressin hoitaminen
- Toimintavarmuus ja sopimusvelvoitteiden täyttäminen

SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ
- Aktiivinen yhteistyö
- Olennaisuusanalyysi

LISÄARVON TUOTTAMINEN
- Asiakastyytyväisyys
- Tuoteturvallisuus

T&K
- Uudet palvelut ja tuotteet

VASTUULLINEN TOIMINTATAPA

- Toiminta lakien ja normien mukaisesti
- Hyvä hallintotapa
- Lahjonnan ja korruption vastaisuus
- Riskienhallinta
- Yritysvastuun johtaminen
- Tietoturvallisuus

TALOUDELLINEN VASTUU

KANNATTAVUUS JA KILPAILUKYKY
- Tulevaisuuden turvaaminen
- Investointikyky

TALOUDELLINEN VASTUU
- Lait, säädökset, verotus, raportointi

SOSIAALINEN VASTUU

HENKILÖSTÖ
- Työntekijöiden terveys, turvallisuus ja hyvinvointi
- Työtyytyväisyys
- Sitoutuneisuus, yhdenvertaisuus
- Hyvä henkilöstöpolitiikka
- Osaamisen kehittäminen
- Palkitseminen

TOIMITTAJAT JA ALIHANKKIJAT
- Vastuullinen hankinta
- Turvallisuus

SOSIAALISET JA ALUEELLISET VAIKUTUKSET
- Hyvä yrityskansalaisuus

YMPÄRISTÖVASTUU

PÄÄSTÖT JA KULUTUKSET
- Arctian toiminnan vaikutus Itämeren merenkulun kokonaispäästöihin
- Omat päästöt, CO2-tiekartta

JÄTTEET
- Jätteen vähentäminen ja lajittelu

MUUT
- Luonnonsuojelu

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET
- Luonnon monimuotoisuus

Kuva 2. Arctian yritysvastuun kuvaus

Vastuullinen toimintatapa

Vastuullisen toimintatavan hyödyt voidaan avata esittämällä ne pyramidimuodossa, jossa lakien ja määräysten noudattaminen ja eettiset periaatteet muodostavat pohjan, jota onnistunut riskienhallinta, työturvallisuus ja resurssitehokkuus edellyttävät.

ARCTIAN EETTISET PERIAATTEET (CODE OF CONDUCT)

Arctian eettiset periaatteet ohjaavat yhtiön ja sen jokaisen työntekijän, johtajan, toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenen toimintaa. Periaatteiden mukaisesti lahjomattomuus, ammattimaisuus, sitoutuminen henkilöstöön, terveys, turvallisuus ja ympäristö sekä jatkuva kehittyminen on toimintamme perusta. Eettiset periaatteet voit lukea tästä lukea tästä.

Arctiassa on sisäisesti käytössä Whistle Blow -kanava.

RISKIENHALLINTA JA YRITYSVASTUURISKIT

Riskienhallinta jaotellaan strategisiin, taloudellisiin ja operatiivisiin riskeihin.

Merkittävänä strategisena riskinä on toimintaympäristössä tapahtuvat muutokset, joilla voi olla negatiivinen vaikutus liikevaihtoon ja toimintavarmuuteen. Riskiä hallitaan ennakoimalla toimintaympäristön muutosten vaikutuksia, vaikuttamalla päätöksentekoon ja sisäisillä toiminnan muutoksilla.

Merkittävimmät operatiiviset riskit ja epävarmuustekijät liittyvät asiakasprojektien hallintaan ja kannattavaan toteutukseen. Riskin hallinnassa keskeiset tekijät ovat riskiarvioinnit, tehokkaat prosessit ja ammattitaitoinen projektihenkilöstö.

Aluskannan ikääntyminen lisää riskiä teknisistä ongelmista ja huoltokustannusten noususta. Riskiä hallitaan pitkän aikavälin huoltosuunnitelmilla ja vuosittaisilla kunnossapitosuunnitelmilla.

Vahinkoriskit hallinnoidaan kattavilla vakuutuksilla.

Yhtiössä on käytössä ISM turvallisuusjohtamisjärjestelmä ja osaa konsernin liiketoimintoja koskevat sertifioidut ISO 9001 laatu-, ISO 14001 ympäristö- ja ISO 45001 työterveys- ja turvallisuusjohtamisjärjestelmät. Lisäksi yhtiö noudattaa merenmittauksessa Puolustusvoimien Katakri-auditointiohjeistuksen määräyksiä.

Arctian toiminnan luonteen takia merkittävin osa riskinhallintatyön ajasta kuluu operatiivisten riskien vähentämiseen ja edelleen työturvallisuudesta huolehtimiseen. Turvallisuuskulttuurin ja toimintatapojen kehittämiseen on käytetty merkittävästi resursseja ja työ jatkuu.

Yritysvastuuriskejä ei hallinnoida erikseen, vaan ne ovat osa normaalia riskienhallintaa. Arctian vaikuttavuuden kautta riskien toteutuminen tarkoittaa useimmiten myös yritysvastuuriskien toteutumista.

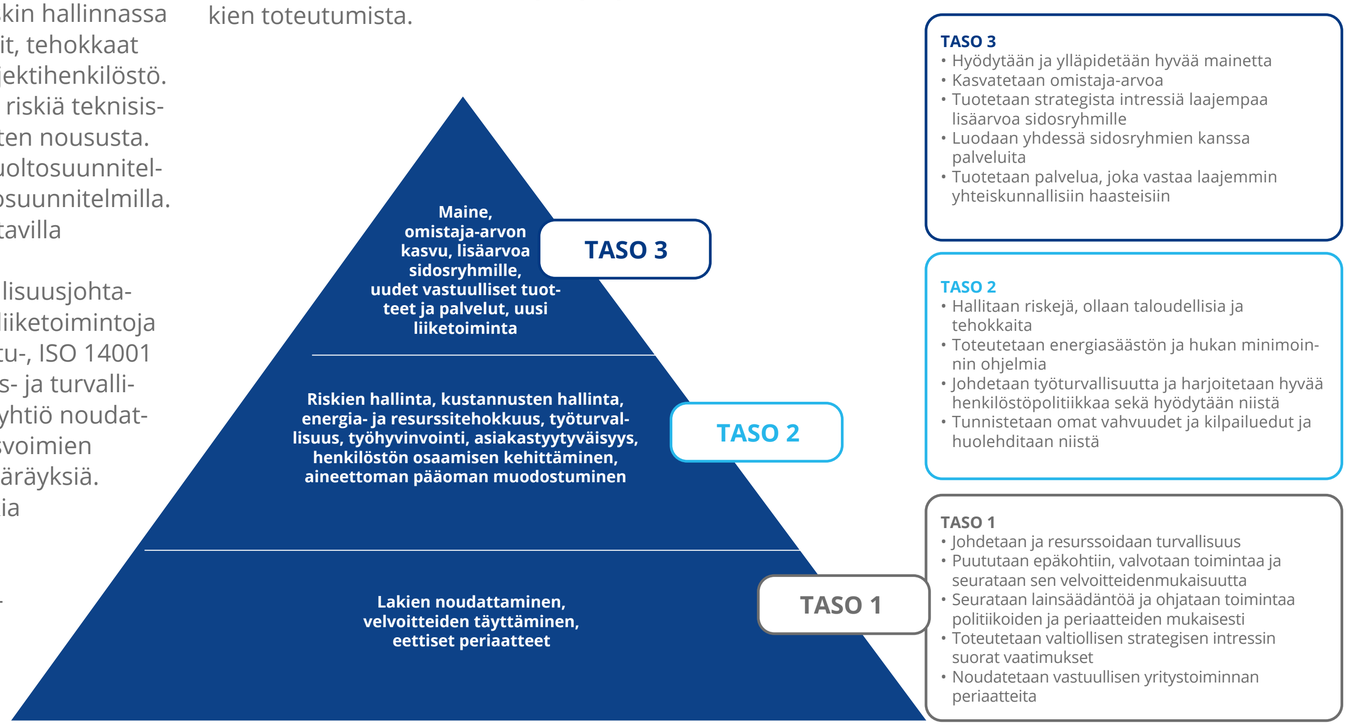

Kuva 3. Yritysvastuupyramidi (lähde: VTV tarkastuskertomukset 5/2017)

Taloudellinen vastuu

Arctiassa taloudellinen vastuu tarkoittaa kannattavuudesta ja kilpailukyvystä huolehtimista.

Taloudellisesti kannattava toiminta mahdollistaa palveluidemme kilpailukyvyn, toimintamme jatkuvuuden, investointikyvyn ja edelleen yritysvastuun toteuttamisen. Tällä hetkellä yhtiön kannattavuuden suurimmat haasteet liittyvät liikevaihdon suuruuteen, kustannusrakenteen joustamattomuuteen ja ikääntyvän kaluston huoltokustannuksiin.

Liikevaihtomme kasvoi edellisestä vuodesta ollen 80,2 miljoonaa euroa (71,2) ja tilikauden tulos oli 1,2 miljoonaa euroa (-0,5). Konsernin omavaraisuusaste pysyi terveellä 50 prosentin tasolla. Konsernin kassavirta oli positiivinen ja maksuvalmius säilyi hyvänä. Vuoden lopussa konsernin kassavarat olivat 31,9 miljoonaa euroa (27,5). Vuoden 2022 aikana investoinnit olivat 8,6 (4,3) miljoonaa euroa. Suurimmat investoinnit kohdistuivat jäänmurtajien toimintakyvyn ylläpitämiseen.

ARCTIA-KONSERNIN TOIMINTAA KUVAAVAT TALOUDELLISET TUNNUSLUVUT

	2022	2021	2020	2019	2018
Liikevaihto, milj.€	80,2	71,2	80,8	79,1	50,9
Liikevoitto /-tappio, milj.€	2,9	0,2	2,4	0,0	2,2
% liikevaihdosta	3,6	0,3	3,0	0,0	4,4
Tilikauden voitto / tappio, milj. €	1,2	-0,5	0,9	-2,0	1,4
% liikevaihdosta	1,5	-0,7	1,1	-2,5	2,7
Oma pääoma, milj.€	142,8	141,6	142,1	141,2	147,3
Omavaraisuusaste, %	54,3	53,5	50,2	49,1	49,2
Nettovelkaantumisaste (gearing), %	45,4	53,1	60,2	72,6	70,4
Korollinen vieraspääoma, milj.€	96,5	102,8	119,3	125,3	130,0
Sijoitetun pääoman tuotto-%	1,1	0,1	0,9	0,1	0,8
Oman pääoman tuotto-%	0,9	-0,4	0,6	-1,4	1,0
Investoinnit, milj.€	8,6	4,3	6,8	9,5	12,7
% liikevaihdosta	10,7	6,0	8,5	12,0	25,9
Taseen loppusumma, milj.€	263,2	265,1	283,7	288,0	300,1

Vuoden 2018 luvut eivät ole vertailukelpoisia vuosiin 2019–2022 johtuen Meritaidon liittämisestä osaksi konsernia 13.12.2018.

TALOUDELLISEN LISÄARVON LUOMINEN SIDOSRYHMILLE, M€

	2022	2021	2020
TUOTETTU LISÄARVO			
Liikevaihto	80,2	71,2	80,8
Liiketoiminnan muut tuotot	0,7	1,2	1,6
Rahoitustuotot	0,1	0,0	0,0
Yhteensä	80,9	72,4	82,4
JAETTU TALOUDELLINEN LISÄARVO			
Toimittajat			
Aineet ja tarvikkeet, palvelut ja liiketoiminnan muut kulut	25,3	22,4	31,4
Investoinnit	8,6	4,3	6,8
Henkilöstö			
Palkat ja eläkekulut	34,8	31,9	29,5
Maksut omistajille ja lainoittajille			
Osingot	0,0	0,0	0,0
Rahoituskulut	1,0	1,7	1,6
Julkinen sektori			
Tuloverot ja kiinteistöverot	0,1	0,1	0,1
Sosiaalimaksut	1,1	1,0	1,3
Yhteensä	70,8	61,4	70,7
TOIMINNAN KEHITTÄMISEEN JÄÄNYT TALOUDELLINEN LISÄARVO	10,1	11,2	11,7

MAKSETTAVAT JA TILITETTÄVÄT VEROT, M€

	2022	2021	2020
MAKSETTAVAT VEROT, M€			
Työnantajamaksut	0,38	0,42	0,33
Tulovero	0,05	0,03	0,03
Kiinteistövero	0,04	0,04	0,04
Maksettavat verot yhteensä	0,47	0,49	0,40
TILITETTÄVÄT VEROT, M€			
Palkkaverot	7,37	7,15	6,34
Arvonlisäverot, myynti	9,41	8,25	11,46
Arvonlisäverot, hankinnat	-6,87	-6,28	-7,56
Muut verot	0,04	0,04	0,00
Tilitettävät verot yhteensä	10,42	9,65	10,64

ARCTIA VERONMAKSAJANA

Vuonna 2022 Arctia-konsernin yhtiöt maksoivat veroja ja veroluonteisia maksuja yhteensä 10,42 miljoonaa euroa (2021: 9,65 miljoonaa euroa). Lisäksi vaikutamme välillisesti valtion ja useiden kuntien verotuloihin työllistämällä yhteensä noin 420 henkilöä. Kaikki Arctia-konsernin yhtiöt ovat suomalaisia. Verot on maksettu ja tilitetty Suomeen.

YLEISHYÖDYLLISET TUET JA SPONSOROINTI, €

	2022	2021	2020
Lapset ja nuoret	0	0	0
Tiede, tutkimus ja koulutus*	7 500	7 500	7 500
Kulttuuri	0	0	0
Liikunta ja urheilu	0	0	0
Poliittiset tuet	0	0	0
Kansalais- ja ympäristöjärjestöt**	1 000	1 000	1 000

YLEISHYÖDYLLISET TUET JA SPONSOROINTI

Arctia ei tue tai sponsoroi poliittisia puolueita, poliitikkoja, poliittisia instituutioita, urheilua tai kulttuuria, eikä tee näihin liittyviä yhteistyösopimuksia. Vuonna 2022 lahjoitimme joululahjavarat Pelastakaa Lapset ry:lle kohdistaen tuen Ukrainan kriisistä kärsiville lapsille* ja maksoimme jäsenmaksua Meriturvallisuuden ja -liikenteen tutkimusyhdistys ry:lle **

Sosiaalinen vastuu

Henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen sekä henkilöstön sitouttaminen yrityksen toiminnan kehittämiseen ovat strategisesti tärkeässä roolissa.

Vuoden 2022 työvirekyselyn tulosten pohjalta Arctiassa aloitettiin systemaattinen johtamisen ja esimiestyön kehittäminen Deep Lead –valmennuksen keinoin. Valmennuksen tavoitteena on vuorovaikutustaitojen kehittäminen ja pysyvien oppimiskäytäntöjen luominen. Vuonna 2023 jatkuvalla ohjelmalla tavoitellaan parannuksia työhyvinvointiin sekä koko organisaation toimintaan.

Vuoden 2022 aikana järjestimme käytännönläheiset kertauskoulutukset esimiehen oikeudet ja velvollisuudet -aihepiiristä eri ammattiryhmien esihenkilöille sekä muille avainhenkilöille.

Henkilöstön käytön optimaalinen kohdentaminen ja vuoropuhelu henkilöstön kanssa ovat osa vastuullisuutta. Vuoden 2022 aikana käytiin koko konsernin meri- ja maahenkilöstöä koskeneet laajat työehtosopimusneuvottelut, jotka saatiin päätökseen rakentavassa hengessä. Keskeisinä elementteinä näissä eri työehtosopimuksia ja liiketoimintoja koskevissa neuvotteluissa oli työn ja tekijän paremman kohtaavuuden saavuttaminen. Neuvotteluja käytiin paljon myös jatkuvan neuvottelun periaatteella. Neuvottelujen tuloksena saatiin aloitettua muun muassa jäänmurtoliiketoiminnassa merkittävä muutos henkilöstön pysyvässä kierrossa, jolla tavoitellaan osaamisen laajentamista ja varaudutaan Arctian toimintaan tulevaisuudessa vaikuttavan luotsauslain muutoksiin.

Konsernin operatiivinen toiminta jatkui koronaviruksesta huolimatta ennallaan. Tärkeät henkilöstön kohtaamiset jäivät koronan vuoksi kuitenkin edelleen vähälle.

UUDELLEENJÄRJESTELYTILANTEET JA IRTISANOMISET

Ukrainan sodan vaikutusten takia käytiin keväällä 2022 Arctia Meritaidossa muutosneuvottelut Saimaan kanavan työn organisointiin ja töiden järjestelyihin tehtävistä muutoksista. Vastaavat muutosneuvottelut käytiin Arctia Meritaidossa merenmittauksen organisaation uudelleenjärjestelyistä sekä Arctia Management Servicen HR-organisaation uudelleenjärjestelyistä työnjohtovallan piiriin kuuluvissa asioissa. Näistä muutosneuvotteluista ei aiheutunut henkilöstön vähennyksiä.

Joulukuussa 2022 käynnistettiin muutosneuvottelut, jotka koskivat kanavaliiketoimintoja ja viittatehdasta. Neuvottelut johtuivat kanavatoiminnan kausiluontoisuudesta, Ukrainan sodan

KONSERNIN HENKILÖSTÖÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT

	2022	2021	2020	2019	2018
Henkilöstön määrä (31.12.)					
Maahenkilöstö	178	186	209	219	32
Merihenkilöstö	241	229	218	223	243
Työsuhteiden osuudet (31.12.)					
Maahenkilöstö, vakituisia	167	175	197	203	31
Merihenkilöstö, vakituisia	220	210	216	223	220
Määräaikaisia	32	30	14	16	24
Kokoaikaisten ja osa-aikaisten työsuhteiden osuus (%)					
Maahenkilöstö, osa-aikaisia	1,7	1,6	5,3	2,6	3,1
Merihenkilöstö, osa-aikaisia	0	0	0	0	0
Keskimääräinen työsuhteen pituus/vuotta (31.12.)					
Koko henkilöstö	13,2	13,7	12,9	13,3	11,5
Henkilöstön keski-ikä/vuotta (31.12.)					
Koko henkilöstö	47,9	49,9	48,7	48,5	47,5
Merihenkilöstö, miehet	49,0	51,9	50,3	50,3	48,0
Merihenkilöstö, naiset	49,9	49,9	48,3	48,0	44,3
Maahenkilöstö	47,9	46,0	47,6	48,1	48,0
Eläkkeelle jääneiden lukumäärä	3	14	8	22	12
Keskimääräinen eläköitymisikä (vuotta)	63,6	64,4	61,5	62,1	62

Vuoden 2018 luvut eivät ole vertailukelpoisia vuosiin 2019–2022 johtuen Meritaidon liittämisestä osaksi konsernia 13.12.2018. Kaikki Arctian henkilöstöön vuonna 2022 kuuluneet olivat suomalaisia.

vaikutuksista Saimaan kanavan liikennekatkon pituuteen ja palvelusopimuksen päättymisestä Rautalampi–Iisalmi kanavalla sekä viittatehtaan tuotannon alenemisesta. Neuvottelut saatiin päätökseen tammikuussa 2023. Yhtiö joutui lomauttamaan henkilöstöä Saimaan kanavalla talvikaudella 2022/2023. Viitatehtaalla ja Rautalampi–Iisalmi kanavalla harkittiin välttämättöminä sopeuttamistoimina myös irtisanomisia, jotka ajoittuivat alkuvuoteen 2023.

TYÖEHTOSOPIMUKSET

Vuonna 2022 voimassa olivat seuraavat työehtosopimukset:

1. Arctia-konsernin kansi- ja konemiehistöä sekä taloushenkilökuntaa koskeva työehtosopimus
2. Arctia-konsernin konventionaalisten ja monitoimijäänmurtajien konepäällystöä koskevat työehtosopimukset
3. Arctia-konsernin jäänmurtajien kansipäällystöä koskeva työehtosopimus
4. Arctia Icebreaking Oy:n Offshore toimintaa koskeva työehtosopimus
5. Satamajäänmurtajien kansipäällystön, konepäällystön ja miehistön työehtosopimus
6. Väylänhoitohenkilöstöä koskeva työehtosopimus
7. Meritaito Oy:n ja Julkisten ja hyvinvointialojen ammattiliitto JHL ry:n välinen työntekijöitä koskeva työehtosopimus
8. Meritaidon sekä Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry:n, Palkansaajajärjestö Pardia ry:n ja Ylemmät toimihenkilöt YTN ry:n välinen toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus
9. Ulkomaanliikenteen kauppa-aluksia koskeva työehtosopimus
10. Meritaidon väyläaluksilla palvelevan alushenkilökunnan työehtosopimus
11. Paltan toimihenkilöitä koskeva työehtosopimus

Vuoden 2022 aikana järjestettiin kolme yhteistyötoimikunnan kokousta, joissa oli edustettuina yhtiön kaikki liiketoiminnot.

TASA-ARVO JA YHDENVERTAISUUS

Arctia noudattaa toiminnassaan tasa-arvovaltuutetun hyväksymää tasa-arvosuunnitelmaa. Tasa-arvosuunnitelma sisältää tiedot henkilöstörakenteesta ja palkkakartoituksesta sekä työ- ja perhe-elämän yhteensovittamisesta. Lisäksi tasa-arvosuunnitelmassa on tiedot yhdenvertaisuuden edistämiseen liittyvistä toimenpiteistä sekä arvio tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta. Tasa-arvovaltuutettu ei ole havainnut seikkoja, jotka viittaisivat perusteettomiin eroihin naisten ja miesten välillä. Suunnitelmaa päivitetään parhaillaan.

OSAAMISEN KEHITTÄMISTÄ JA JATKUVAA OPPIMISTA

Ammattipätevyyksien ylläpitämiseen liittyvillä koulutuksilla on merkittävä rooli henkilöstömme ammattiosaamisen kehittämisessä ja ylläpitämisessä. Koulutusten ohella myös työssä oppimisella on tärkeä osuus, ja monipuoliset työtehtävät, projektit ja kehittämishankkeet tarjoavatkin mahdollisuuksia jatkuvaan oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen. Perehdytysohjelmien ja työhön opastamisen avulla varmistamme terveellisen ja turvallisen työn edellytykset sekä uusille työntekijöille että työtehtävien vaihtuessa tai muuttuessa.

Arctian vuoden 2022 koulutussuunnitelma toteutui suunnitellusti ja kaikkiaan konsernissa toteutui 559 koulutuspäivää, joihin sisältyi pääasiassa merenkulkijoiden lisäpätevyyksiä ylläpitäviä palo-, pelastautumis- ja lääkintähuollon kertauskoulutuksia sekä työturvallisuuteen ja työsuojeluun liittyviä muita koulutuksia, kuten työturvallisuuskortti-, tulityökortti- ja ensiapukoulutuksia.

Vuoden mittavin koulutuskokonaisuus oli jäänmurtajien henkilöstölle järjestetty työturvallisuuskorttikoulutus, joka toteutettiin syksyn huoltokauden aikana. Jäänmurtaja Polariksen erityisosaamiseen liittyvää koulutusta toteutettiin suunnitelman mukaisesti. Väylänhoidon henkilöstölle järjestettiin öljyntorjuntavalmiustehtävien edellyttämää öljyntorjuntakoulutusta.

TAVOITTEISTA TEKOIHIN

Tavoite- ja kehityskeskustelujen toteuttamista jatkettiin jo käytössä olleen keskustelumallin mukaisesti. Malliin sisältyy sekä tavoitteiden edistymisen seuranta ja palautteenanto, että osaamiseen kehittämiseen ja hyvinvointiin liittyvien tekijöiden huomioiminen työssä onnistumisen ja tavoitteiden saavuttamisen tukena.

Tavoitteenamme on, että jokainen arctialainen käy tavoite- ja kehityskeskustelun vuosittain. Syksyn esihenkilökoulutuksissa laadittiin suunnitelma tavoite- ja kehityskeskustelujen sisällön ja tavoiteasetannan uudistamiseksi, jotta keskustelut vastaisivat nykyistä paremmin operatiiviseen työhön liittyviä tarpeita.

SUKUPUOLIJAKAUMA

Merihenkilöstö

	2022	2021	2020
Naisia	8,3 %	10,0 %	9,6 %
Miehiä	91,7 %	90,0 %	90,4 %

Maahenkilöstö

	2022	2021	2020
Naisia	10,7 %	15,5 %	11,0 %
Miehiä	89,3 %	84,5 %	89,0 %

Hallituksen sukupuolijakauma*

	2022	2021	2020
Naisia	3	3	3
Miehiä	3	3	3

Ylimmän johdon sukupuolijakauma (johtoryhmä*)

	2022	2021	2020
Naisia	1	1	1
Miehiä	4	4	3

* jäseniä vuoden vaihteessa

HENKILÖSTÖKYSELYN AVULLA KEHITETÄÄN YHTENÄISTÄ TOIMINTAKULTTUURIA

Vuosittain toteutettava henkilöstökysely sisältää kysymyksiä työhyvinvointiin liittyvistä teemoista sekä organisaatiotason että työntekijöiden lähityöympäristön ja yksilöllisten suoriutumisedellytysten näkökulmasta. Tulokset auttavat kohdistamaan kehittämistoimenpiteitä suunnitelmallisesti, tavoitteiden saavuttamista edistäviin kohteisiin.

Henkilöstökysely toteutettiin vuonna 2022 jo kolmatta kertaa samalla konseptilla. Kyselyyn vastasi 215 arctialaista, joten vastausaktiivisuus (2022 56 %, 2021 62 %) antaa kohtalaisen kattavan kuvan henkilöstökokemuksesta. Konsernin työvirettä kuvaava indeksi 3.4 oli tyydyttävä, ollen lähes samoissa lukemissa edellisvuoden hyvään tasoon verrattuna (2021, 3.5).

Kyselyn perusteella merkittävimpinä vahvuustekijöinä nousivat esiin työn merkityksellisyys, oma terveydentila työssä jatkamisen suhteen sekä osaaminen, jolla erottaudutaan muista. Näillä vahvuustekijöillä on tärkeä merkitys organisaation ja liiketoiminnallisten tavoitteiden saavuttamisen tukena, joten niiden ylläpitäminen ja turvaaminen ovat ensiarvioisen tärkeitä myös jatkossa.

Kehityskohteina nousivat johtajuuteen, johdon viestintään sekä yrityksen uudistumiskykyyn liittyvät teemat. Aikaisempien kyselytulosten perusteella on toteutettu vuorovaikutusta ja viestintää sekä koko henkilöstön strategista ymmärrystä lisääviä kehittämistoimia. Kehittämistyö jatkuu pitkäjänteisesti muun muassa jatkamalla johdon ja kärkihankkeiden katsauksia, toteuttamalla johdon ja esihenkilöiden koulutusohjelmia, järjestämällä konsernitason yhteisiä tilaisuuksia sekä liittämällä työyhteisötaitojen kehittäminen osaksi jokaisen arctialaisen toimintaa.

TYÖVIREEN JAKAUMA

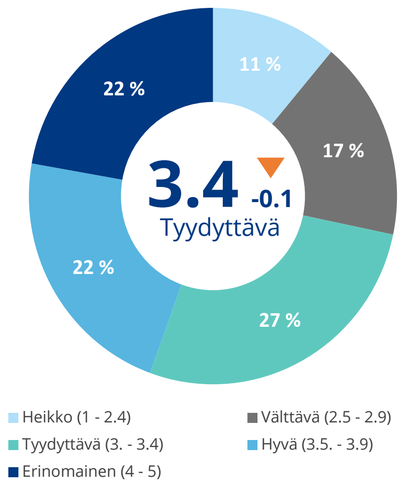

Keskimääräinen työvire sekä sekä vastaajien jakautuminen viiteen eri työvireluokkaan heidän vastaustensa keskiarvojen perusteella. N = 215, vastausprosentti 56,3 %.

TYÖTERVEYS JA TURVALLISUUS

Vuonna 2022 jatkui Turvallisesti toimien -kärkihankeen läpivienti, ja sen myötä syntyi Arctian turvallisuusohjelma konkreettisine toimenpiteineen ja mittareineen. Hankkeen tavoitteena oli kokonaisturvallisuuden tason muodostavien eri osa-alueiden kehittäminen, tavoitteiden kuitenkin painottuessa työturvallisuuteen. Muihin kuin työturvallisuuden osa-alueisiin liittyviä kehittämiskohteita olivat muun muassa alusturvallisuuden parantaminen, operatiivisen dokumentaation kehittäminen sekä kyberturvallisuuden hallinnan kehittäminen.

Hankkeen puitteissa pyrittiin lisäämään organisaation tietoisuutta proaktiivisen riskienhallinnan merkityksestä ja kehitettiin muun muassa valmiuksia töiden riskiarviointien laadintaan sekä Safety Walk – turvallisuuskävelyiden suorittamiseen.

Hankkeen yhtenä päätavoitteena oli luoda koko konserniin yhtenäinen työturvallisuuskulttuuri ja hankkeen aikana toteutettiinkin kaksi työturvallisuuskulttuurikyselyä lähtötason määrittämiseksi. Kyselyn tulosten perusteella määriteltiin useita turvallisuuskulttuurin kehittämistoimenpiteitä.

Työturvallisuudelle asetettuja tavoitteita Arctialla ovat nolla vakavaa työtapaturmaa, nolla ammattitautia sekä konsernin tapaturmataajuuden jatkuvasti laskeva trendi. Vuonna 2022 Arctia-konsernin tapaturmataajuudessa (LTIF) oli hienoista laskua edellisvuoteen verrattuna ja oli tasolla 12,8 (2021 LTIF 13,7). Liiketoiminnoittain katsottuna Jäänmurrossa oli työtapaturmien määrässä hienoista nousua edellisvuoteen verrattuna ja LTIF oli 13,9 (2021 LTIF 8). Väylänhoidon liiketoiminnassa vuosi oli erinomainen ja poissaoloon johtaneiden työtapaturmien määrä laski. Väylänhoidon LTIF oli 18,8, kun se vuonna 2021 oli 32,50. Merenmittausliiketoiminta sekä hallinto jatkoivat jo neljättä vuotta peräkkäin nollatasoa.

Arctian työsuojeluorganisaatiot, keskustyösuojeluorganisaatio ja Arctia Meritaidon työsuojeluorganisaatio, kokoontuivat 2022 aikana säännöllisesti. Myös yksi yhteinen työsuojeluorganisaatioiden kokous toteutettiin. Kokouksissa käsiteltiin kattavasti operatiiviseen toimintaan liittyviä asioita.

Arctialla on aktiivinen rooli myös koko toimialan työturvallisuuden kehittämisessä. Yhtiö on mukana Työturvallisuuskeskuksen perustamassa merenkulkualan työalatoimikunnassa, jonka

TAPATURMIEN LUKUMÄÄRÄ

	2022	2021	2020
Poissaoloon johtaneet tapaturmat	10	9	13
Muut tapaturmat	0	3	3
Tapaturmataajuus/milj. työtuntia	12,8	13,8	12,7

SAIRAUSPOISSAOLOT

	2022	2021	2020
Sairauspoissaoloprosentti, koko henkilöstöstä	6,5	4,9	4,8
Ammattitautien lukumäärä, epäily	0	0	0

tehtävänä on edistää työturvallisuutta, työsuojeluyhteistyötä ja työhyvinvoinnin kehittämistä sekä näiden arvostusta ja työn tuottavuutta alojen työpaikoilla. Merenkulkualan työalatoimikunta valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan eri osapuolten edustajista kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Tällä hetkellä Arctialla on toimikunnan varapuheenjohtajuus ja vuosina 2024–2025 Arctia hoitaa toimikunnan puheenjohtajuutta.

Arctia kuuluu myös osaksi Huoltovarmuuskeskuksen logistiikka-alan logistiikkasektoria, joka toimii alan varautumisen yhteistoimintaorganisaationa. Arctia osallistuu Vesikuljetuspoolin toimintaan, jonka tehtävänä on muun muassa yhdessä alansa järjestöjen ja viranomaisten kanssa merenkulun toimintaedellytysten turvaaminen sekä varautumisen yhteistoiminnan edistäminen vesikuljetus- ja muiden logistiikka-alan yritysten sekä viranomaisten kesken.

TOIMITTAJAT JA ALIHANKKIJAT

Jatkoimme vuonna 2022 hankinnan prosessien kehittämistä. Hankintakoulutukset jatkuivat ja tilaajilta saadun palautteen myötä ohjeistusta hienosäädettiin liiketoimintojen hankintatarpeiden mukaisesti. Toimittajien hyväksyntäprosessilla varmistettiin toiminnan vaatimuksenmukaisuus, kuten tilaajavastuuvelvoitteiden täyttäminen. Toimittajakanta seulottiin mahdollisten pakotelistaosumien varalta ja systemaattisen toimittaja-arvioinnin vaihtoehtoja selvitettiin riskienhallinnan tueksi. Toimittaja-arviointia tullaan jatkamaan ja kehittämään yhä tarkoituksenmukaisempaan ja vastuullisuusnäkökulman paremmin huomioivaan suuntaan, jolla osaltaan vastataan sidosryhmien kasvavaan raportointi- ja kehitysvaatimuksiin arvo- ja toimitusketjun osalta.

Toimittajien valinnassa tulemme enenevissä määrin painottamaan ympäristönäkökulmaa. Perehdytämme toimittajamme sekä alihankkijamme yhtiön turvallisuusperiaatteisiin ja edellytämme sitoutumista yhtiön eettisiin periaatteisiin. Kehitteillä on myös toimittajien toimintaohje, jolla määritämme odotuksemme toimittajille yritysvastuun keskeisten teemojen osalta. Toimittajien tulee noudattaa Arctian turvallisuus-, työturvallisuus- ja ympäristökäytäntöjä.

Ympäristövastuu

Arctian toiminnan merkittävimmät ympäristönäkökulmat ovat toimintamme välillinen vaikuttavuus, josta keskeisimpänä talvimerenkulun turvaaminen ja tätä kautta kauppamerenkulun kokonaispäästöjen vähentyminen; jäänmurrosta aiheutuvat suorat CO2-päästöt sekä ympäristövahinkojen jälkitorjunta.

Vuoden 2022 aikana jatkoimme ympäristöohjelman ja CO2-tiekartan mukaisia toimenpiteitä. Merkittävin osa yhtiön CO2-päästöistä tulee jäänmurtajien operoinnista ja absoluuttiset päästömäärät vaihtelevat talven ankaruudesta riippuen. Arctia on siirtynyt ostamaan päästötöntä sähköä ja kaukolämpöä. Jatkoimme teknisten parannusten tekemistä jäänmurtajien polttoaineen kulutuksen mittaamiseksi, joka mahdollistaa optimoidumman avustustoiminnan. Lisäksi investoimme muoviputkiviittojen kierrätyksen järjestämiseen, jatkoimme kiertotaloutta tukevien jätehuollon toimenpiteiden kehittämistä ja riskienhallintatyötä ympäristövahinkojen ennaltaehkäisyyn. Arctia ei aiheuttanut ympäristövahinkoja vuonna 2022.

YMPÄRISTÖOHJELMAN TAVOITTEET

Arctia on sitoutunut muiden varustamoiden tapaan IMO:n, EU:n ja kansallisiin päästövähennystavoitteisiin, vaikka lainsäädännöllisesti ne eivät suoraan koske jäänmurtajia. Arctia on asettanut kunnianhimoiseksi tavoitteekseen vähentää päästöjä 20 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2020 tasoon nähden ja laatinut CO2-tiekartan, joka ohjaa konkreettisia päästövähennystoimenpiteitä. Tavoitteiden toteutuminen edellyttää jäänmurtolaivaston uusimisen aloitusta, vaikuttamista talvimerenkulun järjestelmään ja tiivistä yhteistyötä Väyläviraston ja muiden sidosryhmien kanssa, teknologian kypsymistä sekä vaihtoehtoisten polttoaineiden osalta hinnan ja saatavuuden varmistumista.

Pidemmällä aikavälillä digitalisaatio aluksissa mahdollistaa reaaliaikaisen polttoaineen kulutuksen seurannan ja liikenteen kokonaispäästöjen optimoinnin. Muiden alusten ja veneiden osalta uudet investoinnit kohdistuvat venekaluston uusimiseen ja huoltoihin. Väylänhoidon palvelusopimuksissa vastuu ja mahdollisuudet energiatehokkaaseen operointiin ja tuotantoon ovat hyvin hallittavissa verrattuna yksittäisiin ostoihin. CO2-vähennysten lisäksi ympäristöohjelma keskittyy toimittajahallintaan, jätteiden kierrätyksen ja uusiokäytön tehostamiseen ja energiankulutuksen vähentämiseen sekä ympäristöriskien pienentämiseen.

Uuden ympäristöohjelman suunnittelu on käynnissä. Aikaisemman lisäksi ohjelmakauteen varaudutaan huomioimalla ympäristöohjelman tavoitteissa paremmin muun muassa luonnon monimuotoisuus ja ekosysteemit sekä kiertotaloutta tukevat toimintamallit. Niin ikään kestävyysraportoinnin metodologiaa ja laatua tullaan kehittämään uuden EU direktiivin mukaisesti.

ARCTIAN TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS - VIHREÄ KÄDENJÄLKI

Toimivan ja häiriöttömän meri- ja sisävesiliikenteen positiiviset ympäristövaikutukset ovat Arctian suoria negatiivisia vaikutuksia huomattavasti merkittävimpiä. Suomessa varustamoala

vastaa lähes 90 prosenttisesti tuonnin ja viennin kuljetuksista, mutta päästöistä vain 2,6 prosentin osalta. Tämä suhdeluku auttaa hahmottamaan Arctian positiivisia nettovaikutuksia ympäristölle.

Jäänmurron ympäristövaikutuksista olennaisin on talviliikenteen mahdollistaminen. Tulevaisuudessa kauppa-alusten päästöt tulevat vähentymään ympäristötehokkuusvaatimuksien (EEDI/EEXI) johdosta, mikä johtaa heikompaan kykyyn kulkea jäissä ja edelleen lisääntyvään jäänmurtoavustustarpeeseen. Kokonaisuutena päästöt tulevat vähentymään.

Väylänhoitoliiketoiminnan digitaalisen väylänhoitotavan myötä ajettavat merimailit ja näin polttoaineen kulutus väylillä vähenee. Merenkulun turvalaitteiden kaukohallinta mahdollistaa myös irronneiden viittojen paikantamisen ja saamisen takaisin käyttöön.

Öljyntorjunta- ja jälkitorjuntapalvelut ehkäisevät ympäristöonnettomuuksia ja ennallistavat luontoa niiden jälkeen. Tuotevalikoimaamme kuuluvat myös ympäristöpäästöjen valvontaan tarkoitetut poijut, jotka voivat seurata esimerkiksi rikki- tai öljypäästöjä.

Merenmittauksen tuottamalla yhä tarkemmalla tiedolla merenpohjasta, hyvällä väylä-suunnitellulla ja hyvin tehdyllä väylänhoidolla ehkäistään merionnettomuuksia, parannetaan meriturvallisuutta, nopeutetaan väylällä kulkua ja lisätään näin väylien läpäisykykyä.

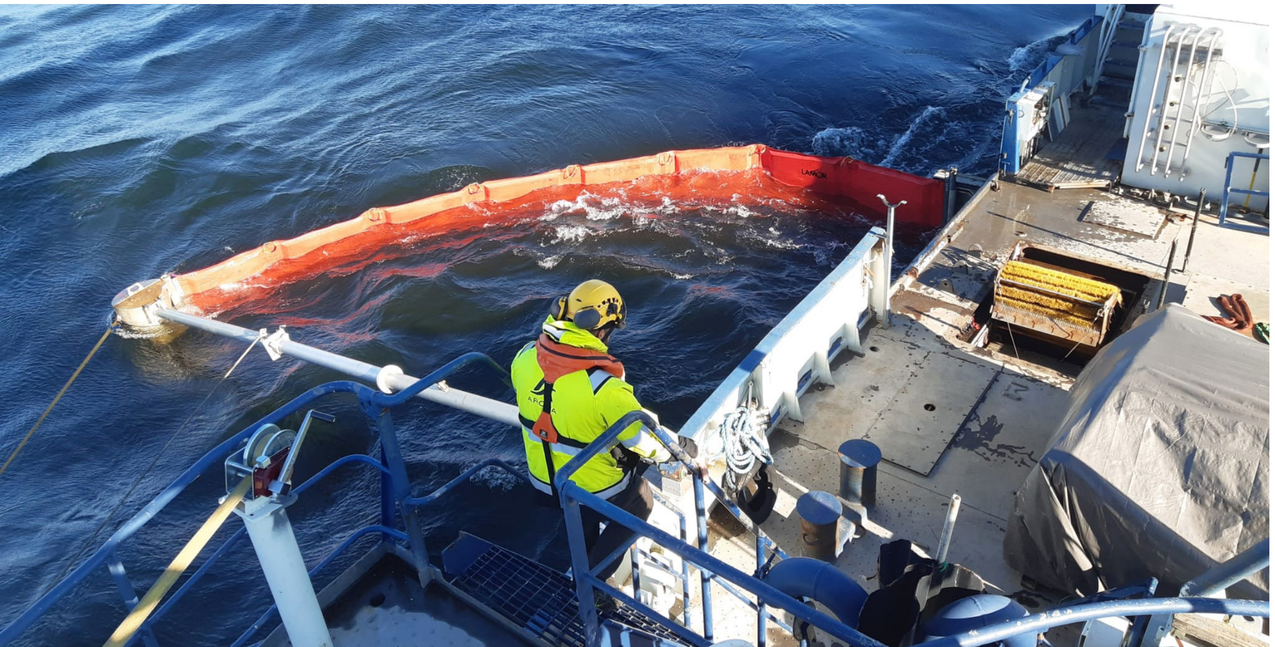

TOIMINNAN YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Jäänmurron osalta merkittävin vaikutus on CO2-päästöt (ks. ympäristöraportti) joita vähennetään oikealla kaluston käytöllä ja teknisillä muutoksilla. Jäänmurtajien ollessa Katajanokan jäänmurtajatukikohdassa ne liitetään kaukolämpöön, maasähköön ja kunnallistekniikkaan. Jäänmurtaja Polaris käyttää LNG-järjestelmänsä ylivuotoa lämmitykseen.

Väylänhoidon merkittävin ympäristökuormitus tulee alusten kulutusten ohella turvalaitteiden edellyttämistä paristoista ja akuista. Työskentelemme parempien poijuparistojen kehittämiseksi. Väyläalukset, satamajäänmurtaja Ahto ja muut hinaajat ovat laiturissa ollessaan kiinnitettyinä maasähköön ja niiden jätevedet tyhjennetään keräilyautoon.

Merihenkilöstömme vaihtomatkat työvuorojen vaihtuessa muodostavat osan toiminnan muista hiilidioksidipäästöistä.

Materiaalit, joita käytämme palveluidemme tuottamiseen liittyvät ensisijaisesti alusten operointiin ja kunnossapitoon sekä väylänhoidon ja vesirakentamisen palveluihin. Vuosittain käytetään esimerkiksi rakennusmateriaaleja, maaleja, liuottimia ja pesu- sekä puhdistusaineita. Valmistamme Joensuun Viittatehtaalla vuosittain noin 1500 muoviviittaa ja -poijua. Nämä ovat kestävyytensä ja elinkaarensa aikana huomattavasti vähemmän ympäristöä kuormittavia, kuin esimerkiksi rautaiset poijut.

VARAUTUMINEN YMPÄRISTÖRISKEIHIN

Oman toiminnan osalta ympäristöriskeihin varaudutaan riskiarvioilla, operatiivisen ohjeistuksen kehittämisellä, teknisillä muutoksilla ja investoinneilla.

Laajemmassa mittakaavassa tuotamme jälkiöljyntorjuntapalveluita, joista Arctia Meritaidolla on laajaa kokemusta, osaamista ja kalustoa.

Arctia Meritaidolla on käytössä ISO 45001 -ympäristöjohtamisjärjestelmä, jolla hallitaan sen toimialaan kuuluvia moninaisia ympäristönäkökohtia. Jäänmurtajien ja muiden isompien alusten turvallisuusjohtamisjärjestelmä sisältää erillisen ympäristöosuuden.

YMPÄRISTÖINVESTOINNIT

Vuonna 2022 merkittävimmät ympäristöinvestoinnit liittyivät polttoaineen kulutusmittauksiin. Osana projektia määriteltiin operointimoodit, joilla polttoaineen kulutusta voidaan luotettavammin seurata ja optimoida eri olosuhteissa. Pienemmän kaluston osalta uudistimme väylänhoitoalusten nostokalustoa, jotka välillisesti vähentävät ympäristöriskejä uusine hydrauliikkajärjestelmineen. Merenmittausliiketoiminnassa kokeiltiin uusiutuvan polttoaineen käyttöä.

Joensuun viittatehtaalla investoimme viitanpurkulaitteeseen sekä purkupisteen tiloihin ja työkaluihin, joilla mahdollistetaan käytettyjen viittojen materiaalien tehokas kierrätys ja uusiokäyttö. Kesällä 2022 toteutetun energiakatselmuksen osana katselmoitiin viittatehtaan energiankäyttö, ja loppuvuodesta toteutettiin kohdekatselmoinnista johdettuja energiansäästötoimenpiteitä.

Ympäristöraportti

ILMA- JA ILMASTOPÄÄSTÖT

Arctialla päästöt ilmaan muodostuvat hiilidioksidista (CO2), hiilimonoksidista (CO), hiilivedyistä (HC), typen oksideista (NOx), metaanista (CH4), typpioksiduulista (N2O) ja pienhiukkasia (PM). Kulutettavat resurssit muodostuvat polttoaineesta, vedestä, sähköstä, viittojen akuista ja paristoista, niiden valmistusmateriaaleista ja lämmitysöljystä sekä kaukolämmöstä.

Ylivoimaisesti suurin yksittäinen päästölähde on jäänmurtajien polttoaineen kulutus, joka vaihtelee vuosittain riippuen talven ankaruudesta ja operoimassa olevien jäänmurtajien lukumäärästä.

SÄHKÖNKULUTUS

Jäänmurtokauden ulkopuolella perinteiset jäänmurtajat ovat kytkettyinä Helsingin kaupungin sähköverkkoon, jolloin koneet ovat sammutettuina päästöjen ja melun välttämiseksi. Nordica ja Fennica Kotkassa tukeutuvat vastaavasti maasähköön, kuten myös hinaajat Kemissä ja Torniossa sekä väyläalukset pitkin rannikkoa. Jäänmurtajatukikohdan sähkön vuosikulutukseen vaikuttaa talven ankaruus. Siirryimme keväällä 2021 hiilineutraaliin sähkösopimukseen, jossa sähkö on tuotettu 100 % uusiutuvilla energialla.

KAUKOLÄMPÖ

Kaukolämpöä käytetään sekä kiinteistöissä että Helsingissä jäänmurtajilla. Murtajien saapuessa satamaan ne kytketään kiinni kaukolämpöön ja alusten lämpökattilat sammutetaan. Jäänmurtaja Polaris hyödyntää höyrystynyttä LNG-polttoainetta omassa energiantuotannossaan. Katajanokan jäänmurtajatukikohdan kaukolämpö tullaan 2023 aikana siirtämään alkuperävarmennetusti uusiutuvalla puupohjaisella biomassalla tuotettuun kaukolämpöön.

MUUT MATERIAALIT

Alusten kunnossapitoon, huoltoon ja korjauksiin käytetään vuosittain maaleja, liuottimia sekä pesu- ja puhdistusaineita. Viittojen valmistukseen käytetään muoveja ja metallia, lisäksi tuodaan maahan ja käytetään poijuparistoja. Kiinteistöjen ylläpitoon käytetään vuosittain maaleja, liuottimia sekä pesu- ja puhdistusaineita. Käytettyjen materiaalien määriä seurataan kustannuspaikoittain.

MUUT PÄÄSTÖT ILMAAN (TONNIA)

	2022	2021	2020
CO	66,3	65,1	26,5
HC	45,9	32,5	18,0
NOx	985,1	704,4	386,0
Hiukkaset	18,2	12,9	7,1
N_2O	1,3	0,9	0,5

ARCTIA-KONSERNIN CO2-PÄÄSTÖT GHG-STANDARDIN MUKAISESTI (TONNIA)

	2022	2021	2020
Scope 1, Suorat päästöt	55 022	43 409	22 190
Scope 2, Ostoenergia, kaukolämpö	647	752	1 104
Scope 2, Ostoenergia, sähkö 1)	160	445	726
Scope 3, Matkustaminen	33	3	10
CO2-kokonaispäästö	**55 863**	**44 609**	**24 030**

ALUSTEN JA AJONEUVOJEN POLTTOAINEEN KULUTUS (TONNIA)

	2022	2021	2020
Ultrakevyt polttoöljy	-	-	-
Jäänmurtajat, kevyt polttoöljy	15 606	10 696	5 340
Muut laivat, kevyt polttoöljy *	822	1 065	1 116
Jäänmurtajat, LNG	70	1 364	70
Veneet	579	506	300
Ajoneuvot	96	104	104
CO2-kokonaispäästö polttoaineiden kulutuksesta	**55 022**	**43 409**	**22 190**

OSTOENERGIA: SÄHKÖ (MWh)

	2022	2021	2020
Katajanokka jäänmurtajalaituri	3 339	4 885	4 437
Kotka jäänmurtajalaituri **	2 034	2 408	2 575
Muut laivat ***	705	1 204	876
Muut toimipisteet	3 260	3 209	2 198
Laskennallinen CO2-kokonaispäästö ostosähköstä (t)	**160**	**445**	**726**

KAUKOLÄMPÖ, SÄÄTILAKORJATTU (MWh)

	2022	2021	2020
Katajanokka ****	3 554	4 133	6 064
Laskennallinen CO2-kokonaispäästö kaukolämmöstä (t)	**647**	**752**	**1 104**

JÄÄNMURTAJIEN CO2 TONNIA PER OPEROINTIPÄIVÄ

	2022	2021	2020
Alukset, tonnia/operointipäivä (jäänmurtajat)	71	61	54
Alukset, tonnia/avustus (jäänmurtajat)	24	25	25

* SJM Ahto, SJM Jääsalo, MV Pohjanmeri, VA Seili
** Aluksilta mitattu kulutus
*** SJM Ahto, MV Pohjanmeri, VA Seili
**** 2022 ja 2021 sis. Laivastokatu 3

1) Yhtiö siirtyi 1.3.2021 lähtien Arctian hallinnoimien sähkönkäyttökohteiden osalta CO2-neutraaliin sähköön.

KULJETUKSET JA MATKUSTAMINEN

Kuljetukset ja matkustaminen ovat kokonaisuudessa ympäristövaikutustensa osalta vähäisiä. Merihenkilöstön vaihtomatkat työvuorojen vaihtuessa muodostaa suurimman kokonaisuuden. Lentomatkustaminen osana merihenkilöstön tavanomaisia työvuorojen vaihtoja palautui koronapandemiaa edeltäneelle tasolle.

LENTOMATKUSTAMINEN

	2022	2021	2020
Kaikki lennot (kg CO2) *	33 411	2 760	6 865
Raideliikenne **	0	0	2 666

* Lähde CWT: lentokilometrit yht. 241 709 km; päästökerroin 0.138 CO2e kg/km, DEFRA:n laskentamenetelmän mukaisesti.

** Raideliikenne Suomessa hiilineutraalia; sähköistetty rata, sähköenergia tuotettu päästöttömällä vesivoimalla, diesel liikenne (n. 5 %) päästökompensoitu.

JÄTTEET

Aluksilla ja toimipisteissä syntyvä jäte lajitellaan mahdollisimman pitkälle. Toiminnasta syntyy myös rakennus- ja nestemäisiä jätteitä, jotka kerätään ja lajitellaan jätehuoltomääräysten mukaisesti. Pyrimme aktiivisesti vähentämään jätettä ja nostamaan sen lajittelu- ja hyötykäyttöastetta kaikessa toiminnassamme Jätehuoltosopimuksemme mahdollistaa jätemääriemme tarkan seurannan ja raportoinnin jätelajeittain ja toimipaikoittain. Jäänmurtajien, väylänhoito- ja merenmittausalusten operointikausilla jätteet toimitetaan satamien keräilyastioihin, joista ne kuljetetaan edelleen pääosin kierrätettäväksi tai muuhun hyötykäyttöön. Jäänmurtajat pitävät jätepäiväkirjaa ja raportoivat alukselta poistettavat jätteet kansainvälisten määräysten mukaisesti. Näin myös jätteet, jotka käsitellään muiden kuin oman jätehuollon toimittajan toimesta, saadaan aukottomasti raportoitua.

Vaaralliset jätteet lajitellaan ja toimitetaan asianmukaisiin keräysastioihin tai -pisteisiin kaikissa toimipisteissä. Aluksien koneistoista syntyvät jätteet poistetaan laivoilta asianmukaisesti ja määräyksiä (MARPOL) noudattaen. Merkittävimmät vaaralliset jätteet muodostuvat pilssivedestä ja jäteöljystä. Alusten kylmälaitteissa aiemmin käytetyt otsonikerrosta heikentävät jäähdytysaineet on vaihdettu korvaaviin jäähdytysaineisiin.

Arctian jätehuollosta aiheutuva hiilijalanjälki mitataan ja mitattu päästömäärä kompensoidaan sertifioitujen metsityshankkeiden kautta jätehuoltotoimittajan toimesta.

JÄTEHUOLTOKOULUTUS JA JÄTEHUOLTOSUUNNITELMAT

Uudet työntekijät perehdytetään varustamon jätehuoltojärjestelmän käyttöön muun perehdytyksen yhteydessä. Jätteet lajitellaan kiinteissä toimipisteissä ja aluksilla yhtiön ohjeistuksen mukaisesti. Jätehuollon raportointi auditoidaan sisäisesti ja ulkoisesti vuosittain.

Raportointi- ja laskentaperiaatteet

Tämä yritysvastuuraportti perustuu Arctian olennaisiksi tunnistamiin asioihin. Raportoinnissa on noudatettu Suomen valtion omistajapolitiikkaa koskevaa valtioneuvoston periaatepäätöstä sekä sen vaatimuksia valtionyhtiöiden yritysvastuuraportoinnille (VNK/8.4.2020).

Talouden tunnusluvut on laskettu Suomen kirjanpitolain edellyttämällä tavalla ja verojalanjäljen raportointi perustuu valtion omistajaohjauksen antamaan ohjeistukseen. Henkilöstötunnuslukujen laskentaa ohjaa myös kirjanpitolautakunnan yleisohje toimintakertomuksessa ilmoitettavien henkilöstötunnuslukujen laskemisesta.

HENKILÖSTÖMITTARIT

Raportoidut luvut vastaavat nimetyn ajankohdan tilannetta (31.12.2022). Koko henkilöstö sisältää myös osa-aikaiset ja ko. ajankohtana työsuhteessa olevat määräaikaiset työntekijät.

Tapaturmataajuus

Työpaikkatapaturmien määrä eli LTIF (Lost-Time Injury Frequency) on laskettu ottamalla lukuun kaikki vähintään yhden työkyvyttömyyspäivän aiheuttaneet työpaikkatapaturmat. Tapaturmataajuus on laskettu jakamalla yllämääritelty LTI tehdyillä työtunneilla ja kertomalla summa miljoonalla.

Päivittäisenä työaikana on kaavassa käytetty kahdeksaa tuntia maaorganisaatiossa ja kahtatoista tuntia aluksilla. Työtapaturmiin on laskettu sekä maa- että merihenkilöstön tapaturmat ja jakoperusteena on käytetty koko organisaation työtuntimäärää.

HIILIDIOKSIDI- JA HIUKKASPÄÄSTÖT

Alusten hiilidioksidipäästöt on laskettu IMO:n julkaisussa MEPC/Circ.471, 29 July 2005; “INTERIM GUIDELINES FOR VOLUNTARY SHIP CO2 EMISSION INDEXING FOR USE IN TRIALS” esitetyn laskentakaavan mukaisesti.

Lentoliikenteen hiilidioksidipäästöt on laskettu kertoimella 0,138 kg CO2/km (DEFRA). Raideliikenne Suomessa hiilineutraalia; sähköistetty rata, jonka sähköenergia tuotettu päästöttömällä vesivoimalla, dieselliikenteen osuus päästökompensoitu (VR).

Alusten muut päästöt ilmaan on laskettu VTT:n MEERI laskentajärjestelmällä sekä soveltuvin osin EEA:n (European Environment Agency) julkaiseman EMEP/EEA air pollutant emission inventory guidebook 2019 –oppaan päästökertoimilla.

ARCTIA

Arctia Oy
Laivastokatu 9, 00160 Helsinki
Puh. 030 620 7000
arctia.fi